Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Rundskriv - Serie R

Nummer: RSR 03-2026

Dato: 17. juni 2026

Saksnummer: 2026/25038

Forskrift om endring i forskrift om måling av skip og flyttbare innretninger

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt endringer i forskrift 30. juni 2015 nr. 823 om måling av skip og flyttbare innretninger (forskrift om måling av skip mv.) §§ 3, 5, 9, 10, 11, 12 og 14.

Endringene trer i kraft straks.

Høringen
Forslaget var på høring i perioden 11. mars 2026 til 12. juni 2026. Sjøfartsdirektoratet har mottatt seks høringssvar.

Justis- og beredskapsdepartementet har ingen merknader til høringen.

Pelagisk Forening støtter endringene. Norges Fiskarlag er positive til innføring av elektroniske målebrev.

Fjord1 AS har sendt inn et spørsmål om hvor elektronisk målebrev blir å finne med ny løsning. Sjøfartsdirektoratet viser til at det elektroniske målebrevet vil være å finne på «Min Side Fartøy», sammen med skipets øvrige elektroniske sertifikater. Videre påpeker Fjord1 AS viktigheten av løsninger som ivaretar manglende internettdekning eller manglende tilgang til Sjøfartsdirektoratet sine fartøyportaler ved omlegging til elektroniske sertifikat. Sjøfartsdirektoratet viser til at dersom det forventes at fartøyet er uten tilgang til internett eller tilgang til Sjøfartsdirektoratet sine elektroniske løsninger, kan dette løses ved at det elektroniske målebrevet enten lastes ned eller skrives ut forut for seilasen.

Fiskebåt har sendt inn et høringssvar hvor de legger til grunn at overgangen til elektroniske målebrev ikke medfører nye eller økte gebyrer for næringen. Sjøfartsdirektoratet viser til at overgangen til elektroniske målebrev ikke vil medføre nye eller økte gebyrer for næringen. Fiskebåt forutsetter videre at Sjøfartsdirektoratet har gode rutiner for å ta vare på opplysninger i sin database. Sjøfartsdirektoratet håndterer elektroniske målebrev gjennom vår APS-løsning, og forholder oss til de til enhver tid gjeldende regelverkskrav til IKT-løsninger og tilhørende rutiner for digital informasjonshåndtering. Fiskebåt påpeker også at rederiet/skipsfører må kunne hente ut gyldig målebrev ved behov. Som nevnt over vil Sjøfartsdirektoratet vise til at dersom rederiet eller skipsfører ikke har tilgang til internett eller Sjøfartsdirektoratet sine elektroniske løsninger, kan gyldig målebrev enten lastes ned eller skrives ut forut for seilasen.

Bakgrunnen for forskriftsendringene
Bakgrunnen for de fastsatte forskriftsendringene er at Sjøfartsdirektoratet ønsket å utfase fysiske målebrev, og innføre elektroniske målebrev for målepliktige skip og flyttbare innretninger. Ved å utstede elektroniske målebrev som er tilgjengelige digitalt, sørger Sjøfartsdirektoratet for å tilby fremtidsrettede tjenester til næringen. En digital løsning vil kunne

gi mer effektiv dokumenthåndtering, redusert risiko for tap/doble versjoner og enklere kontrolltilgang for myndigheter.

Nærmere om forskriftsendringene i forskrift om måling av skip og flyttbare innretninger
Alle skip med største lengde 15 meter eller mer og flyttbare innretninger skal ha målebrev. Unntaket er skip med største lengde under 24 meter som brukes utenfor næringsvirksomhet, eller som kun følger forskrift 14. januar 2020 nr. 63 om fartøy under 24 meter som fører 12 eller færre passasjerer.

Dersom rederiet ikke gjør noen endringer som krever rettelser i det eksisterende målebrevet for skipet eller den flyttbare innretningen, vil det fysiske målebrevet fortsatt være gyldig. Ved endring eller ombygging skal rederiet søke om å få utstedt nytt elektronisk målebrev, med mindre skipet er omfattet av reglene i § 5. Sjøfartsdirektoratet vil heretter utstede nytt elektronisk målebrev ved endringer eller rettelser som har betydning for målebrevet. Ved endringer eller rettelser i eksisterende målebrev, skal det fysiske målebrevet returneres.

Endringer som tidligere kunne gjøres som rettelser i det fysiske målebrevet etter tidligere § 12 andre ledd
Som følge av de fastsatte endringene vil Sjøfartsdirektoratet ikke lengre utstede eller rette fysiske målebrev, med unntak for situasjoner som omfattes av § 5 tredje ledd.

Kommentarer til de enkelte bestemmelser
Til § 3 annet ledd
For å ta tilstrekkelig høyde for den digitale utviklingen forutsettes det i § 3 annet ledd at målebrevet skal være tilgjengelig om bord, enten som elektronisk eller fysisk målebrev. Målebrevet må kunne fremvises ved behov, slik at det kan kontrolleres ved for eksempel en havnestatskontroll. Havnestater godtar elektronisk målebrev/utskrift av elektronisk målebrev.

Til § 5 tredje ledd
Det er mulig å gjøre rettelser i fysisk målebrev i særtilfeller regulert i § 5, det vil si for skip mellom 15 til 24 meter som er kjølstrukket før 18. juli 1982, og som fortsatt seiler med målebrev utstedt etter gamle måleregler. Dette gjelder et fåtall skip. Krav om å utarbeide helt nye beregninger, for eksempel ved navnebytte, vurderes som urimelig tyngende for disse skipene.

Paragraf 5 tredje ledd er tatt inn for å begrense konsekvensene av endringer i navn, hjemsted, fartøytype, dypgang eller største lengde for disse fartøyene. Dersom disse fartøyene skal få utstedt nytt elektronisk målebrev, kan de måtte utføre beregninger som de ikke har i dag, og dermed uforholdsmessig høye økonomiske kostnader.

Det er kun en liten gruppe skip som seiler med målebrev utstedt etter § 5 første ledd, og dermed vil omfattes av § 5 tredje ledd. Det foreligger allerede i dag en åpning i § 12 hvor det fremgår at «[s]om erstatning for et tapt målebrev som er utstedt etter 1947-konvensjonen, kan rederiet be om kopi av målingsbevis i stedet for norsk innenriks målebrev (1982)». Denne åpningen videreføres. Hvis det kan bes om en kopi av målingsbeviset, anses det også hensiktsmessig at rettelser som nevnt i § 5 tredje ledd i målebrevet kan utføres for disse skipene, og denne muligheten er derfor tatt inn i forslag til ny § 12 andre ledd bokstav e.

Tidligere tredje ledd er fjerde ledd.

Til § 9 andre og tredje ledd

Den fastsatte endringen i § 9 annet ledd innebærer at det ved nybygging ikke lenger kreves at rederiet må sende inn søknad om målebrev senest tre måneder før skipet eller den flyttbare innretningen settes i drift. Sjøfartsdirektoratet anbefaler likevel at søknad sendes i rimelig tid, da noe saksbehandlingstid må påregnes.

Tidligere kunne rederiet be om rettelser i et eksisterende, fysisk målebrev. Heretter vil enhver endring kreve utstedelse av nytt elektronisk målebrev, med mindre målebrevet omfattes av bestemmelsen i § 5 tredje ledd. Paragraf 9 tredje ledd er derfor endret slik at utstedelse av nytt målebrev er eneste alternativ.

Til § 10 tredje ledd

Tidligere § 10 tredje ledd er opphevet. Sjøfartsdirektoratet mener at det kan kreves at rederiet legger fram ytterligere dokumentasjon som er nødvendig for å kunne behandle søknader om utstedelse av målebrev eller påtegning av utenlandske målebrev med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 17.

Til § 11

I § 11 er ordlyden endret for å gjenspeile overgangen fra fysiske til elektroniske målebrev, slik at målebrevet utstedes i stedet for utleveres.

Til § 12 andre og fjerde ledd

Paragraf 12 andre ledd er endret, i likhet med § 9 tredje ledd, slik at muligheten for rettelser i målebrev har opphørt som alternativ. Paragraf 12 andre ledd bokstav e er ny og viser til de tilfeller hvor det etter gjeldende rett er åpning for å gjøre rettelser i målebrevet. Bestemmelsen er tatt inn for å tydeliggjøre at disse tilfellene heretter vil kreve utstedelse av nytt elektronisk målebrev, selv om utstedelse av nytt målebrev etter § 12 andre ledd bokstav e som nevnt ikke vil utløse nytt gebyr utover hva som allerede betales til Sjøfartsdirektoratet ved navneendring, nytt hjemsted og så videre.

Det presiseres i § 12 siste ledd at det fysiske målebrevet må returneres når nytt målebrev utstedes. Kravet om å returnere fysiske målebrev beror på at et skip eller en flyttbar innretning kun kan ha ett gyldig målebrev. Sjøfartsdirektoratet vil slette eventuelt eksisterende elektronisk målebrev.

Til § 14

Paragraf 14 er endret slik at det fremgår at det er det fysiske målebrevet som må returneres i tilfeller bestemmelsen angir. Sjøfartsdirektoratet vil slette eventuelt eksisterende elektronisk målebrev dersom et slikt tilfelle inntreffer.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Konsekvenser for næringen

De fastsatte endringene innebærer ingen økte kostnader for næringen sammenlignet med dagens gebyrnivå. Overgangen fra fysiske til elektroniske målebrev utløser ikke nye gebyrer.

Ved innflagging og nybygg er målebrevet inkludert i førstegangsgebyret. Ved ombygging eller endring fakturerer Sjøfartsdirektoratet etter faste satser ut fra skipets størrelse når det utstedes nytt målebrev.

For fartøy som omfattes av unntaksbestemmelsen i § 5 tredje ledd, vil påtegninger i eksisterende fysiske målebrev fortsatt være mulig og gjennomføres uten gebyr. For øvrige fartøy har Sjøfartsdirektoratet fastsatt at adgangen til å gjøre rettelser i fysiske målebrev opphører. Endringer som tidligere ville blitt ført som en påtegning, vil heretter medføre utstedelse av et nytt elektronisk målebrev. Utstedelse av nytt målebrev i slike tilfeller, jf. § 12 andre ledd bokstav e, skal imidlertid fortsatt være gebyrfritt, på samme måte som påtegninger i fysiske målebrev har vært gebyrfrie etter gjeldende regelverk. Rederiet vil derfor ikke påføres merkostnader ved slike endringer.

Rettelser i fysiske målebrev etter gjeldende § 12 andre ledd har vært gratis, og vil fortsatt ikke utløse gebyr selv om Sjøfartsdirektoratet heretter vil utstede nytt elektronisk målebrev for skipet ved slike endringer. Utstedelse av nytt målebrev etter § 12 andre ledd bokstav e vil ikke utløse nytt gebyr utover hva som allerede betales til Sjøfartsdirektoratet ved navneendring, nytt hjemsted og så videre.

Sjøfartsdirektoratet mener at elektroniske målebrev gir en mer effektiv og hensiktsmessig løsning enn fysiske dokumenter, særlig når det gjelder tilgjengelighet og oppbevaring om bord. Sjøfartsdirektoratet har erfart at rederier etterspør nytt målebrev fremfor påtegning ved eksempelvis navneendringer, og at elektronisk nyutstedelse gir en ryddigere dokumenthistorikk – spesielt ved hyppige eierskifter eller mange påfølgende endringer, noe som også er en fordel ved havnestatskontroll.

Konsekvenser for Sjøfartsdirektoratet
Å avvikle manuelle påtegninger og utsendinger forventes å gi økt administrativ effektivitet og bidra til kortere saksbehandlingstid ved utstedelse av nye målebrev for de fartøyene dette gjelder.

Alf Tore Sørheim
sjøfartsdirektør

Linda Bruås
avdelingsdirektør
Regelverk og internasjonalt arbeid

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg: Forskrift om endring i forskrift 30. juni 2015 nr. 823 om måling av skip og flyttbare innretninger